

- 9 APR. 1996

ÅRSMELDING 1994



FISKERIRETTLEDEREN

STEIGEN OG HAMARØY

1. KORT OM TJENESTEDISTRIKTET

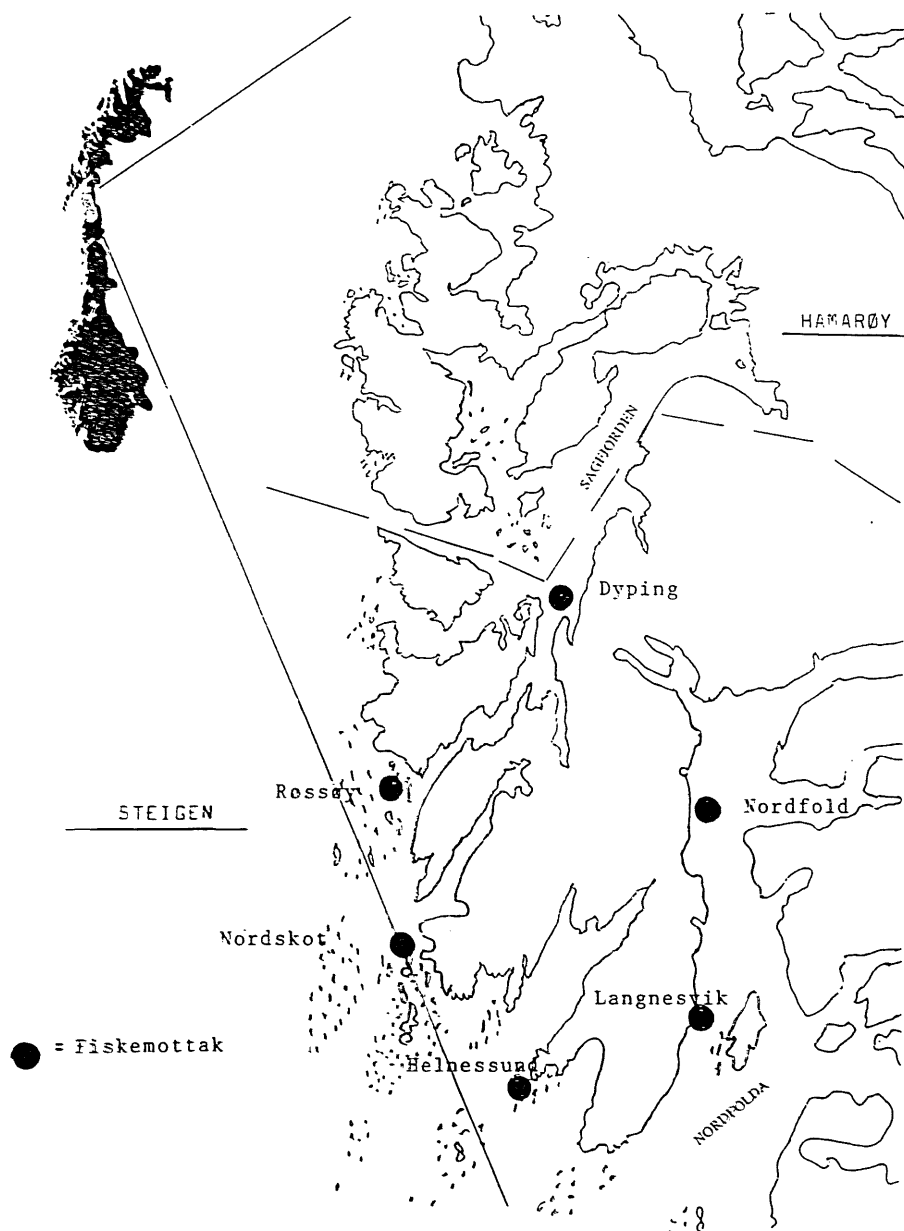
Steigen :

Størrelse : ca 1000 km³
Folketall pr. 31.12.94 : 3 170 (3 215)
Administrasjonssenter : Leinesfjord
Fiskerihavner med fiskemottak : Helnessund , Nordfold , Langnesvik , Nordskot , Røssøy og Dyping

Hamarøy :

Størrelse : ca 1030 km³
Folketall pr 31.12.92 : 2 224 (2 215)
Administrasjonssenter : Oppeid
Fiskerihavner *) : Skutvik , Buvåg og Tranøy

*) ikke fiskemottak i drift



4091/6 2647

Kort om aktiviteten i fiskerinemnda i beretningsåret :

Fiskerinemnda i Steigen behandlet i 1994 10 saker , mot 22 året før. For Hamarøy var tallene 6 i 1994 , det samme som året før. Når antall saker er så lite, skyldes det dels at det har vært få saker, og dels at en på grunn av budsjettinnskrenkinger har behandlet endel saker administrativt.

Utenom manntallssaker, gjelder sakene søknader om rekrutteringskvoter og søknader om arbeidsmiljøtilskostt.

2. SAMMENDRAG :

I tjenestedistriktet (Steigen og Hamarøy) er det totalt omlag 5 400 innbyggere. Av disse er 174 registrerte fiskere. Dette er en nedgang på 7 fra året før.

På mottaks- og foredlingssiden arbeidet i 1994 ialt 65 personer i Steigen. Dette utgjør tilsammen 40 årsverk. Dette inkluderer også lakseslakteriet og mottaksstasjonene.

For Hamarøy (lakseslakteri) er tallene ikke kjente.

Havbruksnæringen er etterhvert blitt en betydelig arbeidsplass i Steigen. Det har imidlertid vært vanskelig å få fram tallene for denne næringa.

3. SYSSELSETTING

3.1.Fiskermanntallet :

3.1.A. Fiskermanntallet i Steigen pr. 1.1.95

Blad A	Blad B	Totalt	Gj.sn.alder A	Gj.sn.alder B
55	87	142	64 år	45 år

Fiskermanntallets utvikling siste 10 år :

Blad B/år	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94
Antall	116	116	111	112	128	116	121	96	97	87
Gj.sn.alder	45	44	44	44	43	44	46	44	45	45

Komentar :

Antallet heltidsfiskere har over 10 års-perioden gått ned med 25 % , og gikk også siste år ned.

3.1.B. Fiskermanntallet i Hamarøy pr 1.1.94

Blad A	Blad B	Totalt	Gj.sn.alder A	Gj.sn.alder B
19	13	32	65 år	44 år

Fiskermanntallets utvikling siste 10 år :

Blad B/år	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94
Antall	36	30	31	21	25	21	19	16	13	13
Gj.sn.alder	46	44	45	42	42	47	48	42	45	44

Komentar :

Nedgangen i antall heltidsfiskere i denne perioden har vært meget stor, hele 65 %, men har nå stabilisert seg på omlag 15 personer.

3.2. Mottaks- og foredlingsleddet :

3.2.A. Steigen .

	Heltid		Deltid		Årsverk		Total
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
Fiske - industri +	53	14	3	3	30	10	40
Lakse - slakteri							

3.2.B. Hamarøy

	Heltid		Deltid		Årsverk		Total
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
Fiske - industri	0	0	0	0	0	0	0
Lakse - slakteri	Tallene ukjent.						

3.3. Oppdrettsnæringen

3.3.A. Steigen

Heltid		Deltid		Årsverk		Total
Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
17	1	11	3	22.5	1.5	24

Tallene er fra 1992, ettersom oppdaterte opplysninger mangler. Idag er sansynligvis tallene noe høyere.

3.3.B.Hamarøy :

Mye av Hamarøys oppdrettsnæring har vært gjennom konkurs og eierskifte. 2 av matfiskanleggene er overtatt av oppdrettere i Steigen. Tall for sysselsetting mangler.

3.4. Avledet virksomhet :

I Steigen sysselsetter Helnessund Bøteri 8-10 personer, som tilsammen utøver godt og vel 8 årsverk i bøteriet og på slippen. Regnskapskontorene i kommunen utfører også en god del arbeid for kystnæringene.

I Hamarøy er det ingen avledet virksomhet av betydning.

3.5 Samlet sysselsetting (antall sysselsatte)

	Fiske	Foredling	Oppdrett	Avl.virks.	Total
Steigen	142	73	32 (?)	11	258
Hamarøy	32	?	?	0	?

I Steigen har antall sysselsatte i fiskeindustrien økt. Dette skyldes først og fremst at det er kjøpt mer råstoff enn tidligere.

4. FISKEFLÅTEN

4.1. Etter størrelse

4.1.A. Steigen :

	pr 1.1.1994	Avgang 1994	Tilgang 1994	pr 31.12.94
0 - 5.9 m	39	8	3	34 (x)
6 - 9.9	73	1	3	75
10-14.9	18	1	0	17
15-19.9	3	0	0	3
over 20	1	0	0	1
SUM	134	10	6	130

(x) Herav 13 registrert som hjelpefartøy

4.1.B. Hamarøy :

	pr 1.1.1994	Avgang 1994	Tilgang 1994	pr 31.12.94
0 - 5.9 m	9	0	1	10
6 - 9.9	21	1	0	20
10-14.9	1	0	0	1
15-19.9	1	0	0	1
over 20	0	0	0	0
Sum	32	1	1	32

4.2 Etter byggeår :

4.2.A. Steigen :

	pr 1.1.94	Avgang 1994	Tilgang 1994	pr 31.12.94
Før 1929	0	0	0	0
30 - 39	3	0	0	3
40 - 49	5	0	0	5
50 - 59	4	0	0	4
60 - 69	37	5	2	34
70 - 79	46	4	1	43
80 - 89	37	1	2	38
Etter 90	0	0	1	1
Sum	134	10	6	130

4.2.B Hamarøy :

	pr 1.1.94	Avgang 1994	Tilgang 1994	pr 31.12.94
Før 1929	0	0	0	0
30 - 39	2	0	0	2
40 - 49	0	0	0	0
50 - 59	2	0	0	2
60 - 69	5	0	0	5
70 - 79	10	0	0	10
80 - 89	12	1	1	12
Etter 90	1	0	0	1
Sum	32	1	1	32

Konsesjoner i fisket

Hamarøy og Steigen har en konsesjon for hvalfangst hver.
Fartøyet fra Steigen deltok i hvalfangsten i 1994.

KAPITEL 5 FOREDLINGSLEDDET

Fiskebedrifter

Hovedanlegg : Brødrene Aasjord A/S , Helnessund
Ferskfisk, saltfisk, frossenfisk

Mottaksstasjoner : Follafisk A/S , Langnesvik
Nordskot Utbyggingssselskap A/S, Nordskot

Steigen Engeløy Fiskemottak A/L , Røssøy
Dyping Fiskemottak A/L , Dyping
Nordfold Fiskerikai A/S , Nordfold

Mottaksstasjoner
andre steder : Styrkesnes i Sørfold

Ilandført kvantum (tonn)

Steigen :

Fiskeslag	1994	1993	1992	1991	1990	1989
Torsk	754	654	469	431	445	282
Hyse	117	90	103	64	46	55
Sei	327	263	264	245	340	310
Lange/brosme	39	56	55	49	48	45
Uer	117	110	102	120	105	35
Annet	13	15	19	14	13	49
SUM I	1368	1191	1012	925	997	756
Makrell	-	-	-	-	-	-
Sild	2500	2180	984	1495	759	1601
SUM II	3868	3371	1996	2420	1757	2357
Slaktet laks	1500	1100	1374			

Mottatt kvantum gråfisk i Steigen steg med ca 200 tonn i 1994 i forhold til året før , mens sild økte med 300 tonn. Også kvantum slaktet laks ved Norsal økte i 1994.

I Hamarøy ble det ikke kjøpt fisk i 1994. Flåten leverer fangsten i nabokommunene Steigen, Tysfjord og Vågan.

KAPITEL 6 FISKEOPPDRETT

Oppdrettsdata :

	Steigen	Hamarøy
Antall matfiskkonsesjoner (laks)	8	3
Konsesjonsvolum	96 000 m3	36 000
Antall settefiskkons.	2	1
Konsesjonsstørrelse	1,3 mill	1 mill

Kommentar :

Oppdrettsnæringen i Steigen og Hamarøy har vært gjennom en omfattende omstillingsperiode de senere åra. Bortsett fra anlegget til Brødrene Aasjord A/S, har samtlige oppdrettsanlegg i området vært gjennom en eller flere konkurser med påfølgende eierskifte.

På matfisksiden er Follalaks-gruppen dominerende. Gruppen eier idag 3 konsesjoner i Steigen og 2 i Hamarøy, og vil sansynligvis overta ytterligere 2 konsesjoner i Steigen. I tillegg har gruppen overtatt slakteriet i Skutvik etter Victoria Seafood.

KAPITEL 7 ANDRE FORHOLD

7.1.A. Steigen

Havner

I 1994 sendte Steigen inn et samlet havnekrav til fylket for 4 mindre havneprosjekt:

Nordfold	:	Oppmudring og skjerming mot nordøst. Mudringen blir foretatt i 1994 iflg. Kystverket
Nordskot	:	Molo for skjerming mot nord
Røssøy	:	Forlenging av isvern/molo
Dyping	:	Molo for skjerming mot nordøst

Alle disse prosjektene er mindre utbygginger i størrelse 1-2 mill kroner hver, men vil ha stor betydning for de havnene det gjelder.

Fiskebrukene :

Det ble i 1994 kjøpt fisk over alle stasjonene i Steigen. Både fiskerirettleder og prosjektleder for fiskeriprosjektet brukte mye tid til å sikre driften av stasjonene i beretningsåret, først og fremst på grunn av reduksjon i pakketilskottet fra Norges Råfisklag.

Steigen kommune bidro økonomisk til en større opprusting av stasjonene, bla annet legging av industrigulv i mottaksrommene. Alle stasjonene er nå opprustet etter kravene i hygieneforskriftene.

Linesentralene :

Line som driftsform har lange tradisjoner i Steigen, men er nå i ferd med å forsvinne til fordel for garndrift. Det er en beklagelig utvikling, da line vanligvis gir bedre kvalitet på fisken. I tillegg blir endel ressurser i kommunens nærhet ikke utnyttet fullt ut av kommunens fiskere, mens derimot båter fra andre områder driver dette fisket.

De fleste av lineegnesentralene, som var aktive for 5-6 år siden, er ikke lenger i drift.

Kommunale støttetiltak :

Fra Steigen kommune ble det i 1994 brukt omlag 150 000 kroner til direkte støttetiltak i fiskerinæringa. Mesteparten ble brukt til opprusting av mottaksstasjonene. I tillegg deltar kommunen med 50 % av finansieringen i en egen prosjektstilling i fiskeri. Prosjektleder har kontor på Helnessund. Fiskerirettleder er med i styringsgruppen for prosjektet.

Fagdag :

Også i 1994 tok fiskerirettleder initiativ til og sto for arrangementet av en fagdag for fiskere. Oppslutningen om denne dagen har vært avtakende de siste par åra.

7.1.B Hamarøy:

Etter å ha gått sterkt tilbake de siste åra, har fiskerinæringa i Hamarøy nå stabilisert seg. Det har vært arbeidet videre med å få etablert et fiskemottak i kommunen. Det ble i 1994 opprettet kontakt med en fiskeribedrift utenfor kommunen med tanke på et eventuelt samarbeid.

Oppdrettsnæringa i Hamarøy er for en stor del overtatt av Steigen-oppdrettere.

Framtidsutsikter :

Felles for både Steigen og Hamarøy er den manglende rekrutteringen til fiskeryrket. Gjennomsnittsalderen for de som har fisket som hovedyrke er på omlag 45 år. Dette er i og for seg ganske høyt, men ser en på gjennomsnittsalderen for fiskere som også er båteiere (hovedsmenn), blir situasjonen enda verre. For Steigens fiskere er denne på hele 53 år !

I klartekst vil dette innebære at i løpet av de neste 10-15 år vil de fleste av dagens båteiere i Steigen gå ut av næringa. Hva som da vil skje med båtene er et åpent spørsmål. En har allerede merket en tendens til at eldre fiskere med større båter selger disse og går over til mindre båt. Det finnes få, om i det hele tatt noen, unge fiskere lokalt til å overta disse båtene.

Problemet med rekrutteringa til fiskeriene er påpekt gjentatte ganger i fiskerirettleders årsmeldinger. Det er da også blitt igangsatt et langsiktig prosjekt med sikte på å motivere ungdom i kommunen til å begynne i næringa (SKARUNGEPROSJEKTET)

Den viktigste jobben må imidlertid næringa selv gjøre, ved å begynne å trekke fram de positive sider av fiskeryrket og få fram nye "fisker-emner."

Lykkes vi ikke med dette, vil vi om 10-15 år kunne oppleve at Steigen ikke lenger er noen fiskerikommune !

Leinesfjord 27.6.94

Nordlandsposten

IVYR HAMMEREN
Sjefredaktør/adm. dir.
KJELL HUGVIK
Nyltsredaktør

NORDLANDSPOSTENS SENTRALBOND 75.52.72.00

Skåringer i Steigen

I Steigen er det stort i gang et prosjekt for å få skåringer til fiskebåtene i kommunen. Årsaken er at nyrekrutteringen til fiskeryrket mer eller mindre er gått i stå. Næringen foregubbes. Fiertallet av fiskere i Steigen er så pass tilårs- komme at de om 10-15 år vil forsvinne fra yrket.

Denne situasjonen er ikke spesiell for Steigen. Det samme problemet gjør seg gjeldende i svært mange kystkommuner i Nordland anta- ne er fiskerinnæringen i ferd med å forsvinne av mangel på nyrekruttering.

Det er flere årsaker til denne utviklingen. En av årsakene er at dagens kunnskapsamfunn i liten grad motiverer til valg av yrke innenfor primærnæringene. De unge i kystkommunene penses inn på videregående skoler som fører bort fra fiske og jordbruk.

En annen årsak er den usikkerhet som i mange år har gjort seg gjeldende innen fisker- næringen. En lang periode med ressurskrise og magre fiskekvoter frister ikke unge mennesker til å velge fiskebåten. Nå er ressurs situasjonen bedre, men nyetablerte fiskere har fortsatt store problemer med å skaffe seg store nok kvoter til å kunne leve av. Mange får rett og slett ikke inngangsbilletten til yrket.

Alle disse sider ved rekrutteringen til fiskeryr- ket vil prosjekt «Skåringer» i Steigen besjef- tige seg med. Det er et interessant og viktig pro- sjekt som kan få betydning også for andre kyst- kommuner. Det er derfor grunn til å følge det med spenning. Det er kystfiskets fremtid i Nordland det dreier seg om.

Harald Nilssen